

Отже, можна зробити висновок, що підвищення ставок акцизного податку на алкогольні напої і тютюнові вироби спричинило зменшення виробництва і споживання, збільшення «тіньового» сектора, скорочення податкової бази, хоча і забезпечить збільшення надходжень до державного бюджету. Акцизна політика держави має здійснюватись з урахуванням орієнтації на зовнішню політику та ситуацію на ринках країн-сусідів. Податковий контроль держави необхідно спрямовувати на посилення боротьби з ввезенням на митну територію України контрабандних підакцизних товарів.

Список використаних джерел:

1. Азаров М.Я. Все про податки: Довідник / Азаров М.Я., Колига В.Д., Онищенко В.А. – К.: Експерт – Про, 2000. – 680 с.
2. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti>
3. Майбуров І. Теорія оподаткування / І. Майбуров, А. Соколовська. – М.: Юні «ти» Дана, 2011. – 591 с.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Регулятивний потенціал податкової системи України: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Ю.Б. Іванова. – Харків: ХНЕУ, 2009. – 176 с.

Місілюк Г.В.

студент,

Науковий керівник: Хіміч К. І.

старший викладач,

Університет митної справи та фінансів

ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Податкова політика – це один з найбільш суттєвих чинників, що має змогу прискорювати, або уповільнювати розвиток продуктивних сил суспільства. Через те, що універсальна ринкова модель економічного розвитку – це ідеальна теоретична категорія, яка набуває різного вигляду в кожних конкретних умовах, перед українськими економістами постає важлива проблема – необхідність постійного моніторингу сучасних досягнень розвитку з врахуванням національних особливостей для порівняння їх з теоретичними показниками. У контексті цієї необхідності податкова система займає центральне місце – саме з цього боку очікуються покращення на державному рівні. Від правильного розуміння головних елементів податкового механізму залежить успіх у визначенні сукупної ролі оподаткування в розвитку підприємництва України.

Один із найбільш авторитетних спеціалістів з економіки Східної Європи, шведський економіст Андерс Ослунд зазначає: «Україні потрібна радикальна, але розумна податкова реформа» [1].

Відповідно до цього О. П. Мельник дуже ёмко та влучно сформував основні стратегічні завдання податкової реформи, що мусять призвести саме до таких економічних наслідків, які вигідні для України. Це:

- курс на підвищення темпів економічного зростання;
- виокремлення вітчизняного бізнесу як пріоритетного напрямку розвитку в міжнародній конкурентній боротьбі;
- створення таких фіскальних умов, які б сприяли максимальному вливанню іноземних інвестицій в український бізнес;
- курс на сприяння легалізації доходів підприємств;
- наближення податкового законодавства України до законодавства країн Євросоюзу;
- демократизація фіскальної служби [2].

На жаль, більшість українських стейкхолдерів проти реалізації цих реформ і змін у сегменті підприємництва взагалі – це уповільнює покращення і розвиток підприємництва.

За умов сталої ринкової економіки, форми і методи управління підприємництвом мусять бути змінені – це дасть змогу переглянути їх роль у розвитку суспільного виробництва і взаємовідносинах із державою, що виражаються ніяк інакше, як податками і зборами. Говорячи в позитивному аспекті, варто відзначити, що оподаткування підприємств в Україні еволюціонувало – податок з обороту був замінений на ПДВ, акцизи та модернізований податок на прибуток. Також важливим етапом було застосування єдиної ставки податку замість диференційованої для підприємств, що займаються різними видами діяльності, а разом з цим і зміна цієї ставки (табл. 1).

Таблиця 1

Еволюція ставки податку на прибуток

Рік	Розмір ставки
1993	18
1994	22
До 2004	30
з 01. 01. 2004	25
2010	25
2011	23
2012	21
2013	19
2014-2017	18

Складено за [4]

Про значущість кожного податку можна говорити з огляду його частки в доходах зведеного бюджету – так, наприклад, у 2016 р. частка ПДВ складала

36,2%, ПДФО – 21,3%, акцизного податку – 15,5%, рентної плати – 6,3%, податку на прибуток підприємств – 9,3%, податків на міжнародну торгівлю – 3,1%, місцевих податків – 6,5%, інших податків – 1,8% [3].

Також важливим є зазначити частку непрямих податків, головними з яких є ПДВ і акциз, у надходженнях до податкової системи – вона вдвічі більша, аніж частка прямих податків. У розвинутих країнах частка непрямих податків значно менша. Окрім цього, виокремимо податок на майно підприємств – він складається з плати за землю, транспортного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. На думку експертів цей податок не сприяє позитивним зрушення у розв'язанні наявних проблем, а тільки збільшує навантаження на підприємців, що вкрай не бажано.

З позитивних факторів модернізації податкової системи України особливої уваги заслуговує той факт, що оподаткування підприємств дедалі більше стає орієнтованим на платників податків. Але для сталого розвитку підприємництва свого вирішення усе ще чекають наступні проблеми: низька привабливість інвестиційного клімату, складне адміністрування, що призводить до тінізації бізнесу, нестабільне податкове законодавство та високий рівень навантаження на фонд оплати праці (він не мусить перевищувати 20%). З усього вищеназваного слід зробити логічний висновок – хоча сучасна податкова система України й наближена до європейського типу, але вона має ряд недоліків, котрі повинні бути вирішені силами уряду, що мусить орієнтуватись на головні принципи оподаткування: стабільність, економічну ефективність та гнучкість.

Список використаних джерел:

1. Україні потрібна радикальна, але розумна податкова реформа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/columns/2015/09/4/7080176>.
2. Мельник О. П. Практика функціонування податкової системи та напрями її реформування в Україні [Електронний ресурс] / О. П. Мельник. – Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2011-2/Мельник%20О.П.pdf>.
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.